

UDK 902
ISSN 1330-0644
VOL. 13-14/1996.-1997.
ZAGREB, 1999.

P **riilozi**

Instituta za arheologiju u Zagrebu

Pril. Inst. arheol. Zagrebu
Str./Pages 1-210, Zagreb, 1999.

Pril. Inst. arheol. Zagrebu 13.-14./1996.-1997.
Str./Pages 1-210, Zagreb, 1999.

Časopis koji je prethodio

Prilozi 1., 1983., Prilozi 2., 1985., 3.-4., 1986.-1987., 5.-6., 1988.-1989., 7., 1990.,
8. 1991., Pril. Inst. arheol. Zagrebu 9., 1992., 10., 1993., 11.-12./1994.-1995.

Nakladnik/ Publisher

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU/
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/ Address of the editor's office

Institut za arheologiju/Institute of archaeology
HR - 10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 68
Telefon/phone/fax ++385/01/615 02 50, 615 12 90, 611 72 43

Glavni i odgovorni urednik/ Editor in chief

Željko TOMIČIĆ (Zagreb)

Redakcijski odbor/ Editorial committee

Dunja GLOGOVIĆ (Zagreb), Timotej KNIFIC (Ljubljana, SLO), Remza KOŠČEVIĆ
(Zagreb), Laszlo KÓVACS (Budapest, HUN), Kornelija MINICHREITER (Zagreb),
Mladen RADIĆ (Osijek), Željko RAPANIĆ, (Split) Aleksandar RUTTKAY (Nitra, SK),
Ivančica SCHRUNK (Minneapolis, USA), Željko TOMIČIĆ (Zagreb).

Prijevod na engleski/ English translation

Jadranka BOLJUNČIĆ
Goran HORVAT

Prijevod na njemački/ German translation

Nina MATETIĆ

Lektura/ Language editor

Marijan RIČKOVIĆ (hrvatski)
Ulrike STEINBACH (njemački)
Edo BOSNAR (engleski)

Dizajn/ Design

Roko BOLANČA

Korektura/ Proofreaders

Kornelija MINICHREITER, Zagreb
Željko TOMIČIĆ, Zagreb

Grafička priprema/ DTP

Studio "U", Zagreb

Računalni slog/ Layout

Ranko PERŠIĆ, Zagreb

Tisak/ Printed by

Tiskara Petravić d.o.o.

Naklada/ Circulation

600 primjeraka/600 examples

Sekundarne publikacije/ Indexed in

GERMANIA Anzeiger der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen
Archaeologischen Instituts, Verlag Philipp von Zabern, Mainz

Izdavanje časopisa novčano podupire

MINISTARSTVO ZNANOSTI I TEHNOLOGIJE REPUBLIKE HRVATSKE
HR - 10000 Zagreb, Strossmayerov trg 4

Sadržaj

- 5   Proslov
          ŽELJKO TOMIČIĆ

Izvorni znanstveni radovi

- 7   KORNELIJA MINICHREITER
Zoomorfna idoloplastika obredno-ukopnog prostora
starčevačkog lokaliteta na Galovu u Slavonskom Brodu
- 23   IVANČICA PAVIŠIĆ
Nakit kasnog brončanog doba s nalazišta Špičak kraj
Bojačnog
- 33   DUNJA GLOGOVIĆ
Fibule iz Ljupča
- 41   REMZA KOŠČEVIĆ
Nekoliko starih brončanih nalaza iz okolice Samobora
- 49   GORANKA LIPOVAC VRKLJAN
Mitraička kulturna slika iz Umljanovića
- 61   IGOR FISKOVIĆ
Jesu li Polače na Mljetu bile sjelo vladara Dalmacije?
- 83   ŽELJKO RAPANIĆ
Spomenici nepotpune biografije *De ecclesiis datandis* (2)*
- 91   ŽELJKO TOMIČIĆ
Ranosrednjovjekovno groblje Zvonimirovo - Veliko Polje,
prinos poznavanju bjelobrdske kulture u podravskom dijelu
Slavonije
- 121   ZORISLAV HORVAT
Neke činjenice o cistercijskom samostanu i crkvi u
Topuskom
- 135   DRAGO MILETIĆ
Plemićki grad Belec
- 155   SNJEŽANA PAVIČIĆ
Osnovni tipovi bizantskih relikvijarnih pektorala
- 161   TAJANA SEKELJ IVANČAN
Kasnosrednjovjekovne keramičke čaše iz Sokolovca,
Rudina-Čečavca i Kapan-Ivanca
- 179   GORAN GUŽVICA
JADRANKA BOLJUNČIĆ
Analiza učestalosti nagorjelih kostiju velikih zvijeri u
pleistocenskim naslagama špilje Vindije (Hrvatska)

Prikazi

- 187   ŽELJKO RAPANIĆ
VEDRANA DELONGA, Latinski epigrafički spomenici u
ranosrednjovjekovnoj Hrvatskoj, Split, 1996. Nakladnik:
Muzej hrvatskih arheoloških spomenika - Split. Serija:
Monumenta mediae aevi Croatiae vol. 1. Str. 1.-608.
(Tekst, Literatura, Index epigraphicus, Index paleographi-
cus, Kazalo osobnih imena, zemljopisnih naziva i važni-
jih pojmova. Sa crtežima u tekstu (Maja Fabijanac i Mar-
ko Rogošić)+ LXXXIV tabli fotografija (Zoran Alajbeg)
+ fotografije u tekstu (Nenad Gattin)+1 karta, /32x23 cm/.

Contents/Inhaltsverzeichnis

- Introduction*
ŽELJKO TOMIČIĆ

Original scientific papers

- KORNELIJA MINICHREITER
*Zoomorphic Idols of the Starčevo Ceremonial and Burial Area Site
at Galovo, Slavonski Brod*
- IVANČICA PAVIŠIĆ
Schmuck der späten Bronzezeit vom Fundort Špičak bei Bojačno
- DUNJA GLOGOVIĆ
Fibeln aus Ljubač
- REMZA KOŠČEVIĆ
Several Old Bronze Finds from the Samobor Vicinity
- GORANKA LIPOVAC VRKLJAN
A Mithraistic Cult Relief From Umljanovići
- IGOR FISKOVIĆ
Were Polače on the Isle of Mljet the Seat of the Rulers of Dalmatia?
- ŽELJKO RAPANIĆ
Denkmäler mit unvollständiger Biographie De ecclesiis datandis (2)*
- ŽELJKO TOMIČIĆ
*Der frühmittelalterliche Friedhof Zvonimirovo - Veliko Polje, ein Bei-
trag zu den Erkenntnissen über die Bjelobrd-Kultur in der slawo-
nischen Podravina*
- ZORISLAV HORVAT
Einige Tatsachen über das Zisterzienserkloster in Topusko
- DRAGO MILETIĆ
Burg Belec
- SNJEŽANA PAVIČIĆ
Grundtypen der byzantinischen Reliquiarpektoralien
- TAJANA SEKELJ IVANČAN
*Spätmittelalterliche Keramikbecher aus Sokolovac, Rudina-
Čečavac und Kapan-Ivanac*
- GORAN GUŽVICA
JADRANKA BOLJUNČIĆ
*Analysis of the Frequency of Partially Burnt Large Carnivore
Bones in the Pleistocene Sediments at the Vindija Cave (Croatia)*

- 189 BORIS GRALJUK
Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, nova serija
ARHEOLOGIJA (A) - sv. 47., strana 41.-117.
ETNOLOGIJA (E) - sv. 47., strana 179.-272.
PRIRODNE NAUKE (PN) - sv. 31., strana 273.-447.
Sarajevo, 1992. - 1995.
Sarajevo 1996. godine
- 190 BORIS GRALJUK
ROBERT WHALLON I LIDIJA FEKEŽA,
Kvantitativna analiza oblika grobne keramike ranog srednjeg vijeka sa teritorija Bosne i Hercegovine,
Izvorni znanstveni rad, str. 43.-59., uz tekst, tablice, histogrami, slike.
- 190 BORIS GRALJUK
ENVER IMAMOVIĆ,
Rezultati probnih iskopavanja u Podastinju, Višnjici i Gromiljaku kod Kiseljaka,
Izvorni znanstveni rad, str. 61.-92., uz tekst, skice, slike, table
- 191 BORIS GRALJUK
VELJKO PAŠKVALIN,
Prilozi proučavanju ilirsko-panonskog plemena Dezitijata i njegovog teritorija u krajevima srednje Bosne u predrimsko i rimsko doba,
Izvorni znanstveni rad, str. 93. do 116., uz tekst 5 tabli.
- 192 BORIS GRALJUK
VELJKO PAŠKVALIN,
Kulturnopovijesna problematika sepulkralnih spomenika rimskog doba s područja Bosne i Hercegovine,
Izvorni znanstveni rad, str. 117.-145., uz tekst, karta nalazišta, 3 table sa 10 slika, bibliografija, sažetak na engleskom.
- 193 BORIS GRALJUK
KEMAL BAKARŠIĆ,
Citati nove serije Glasnika Zemaljskog muzeja, (Arheologija) 1946.-1986.
Izvorni znanstveni rad, str. 147.-167., 11 tablica, 4 grafikona, bibliografija, sažetak na engleskom.
- 195 MARIJA BUZOV
DIADORA, sv. 15., Zadar, 1993., stranica 452, zajedno s tablama, crtežima, planovima, tlocrtima, fotografijama te kartama.
- 199 MARIJA BUZOV
DIADORA, sv. 16.-17., Zadar, 1995., stranica 430, zajedno s tablama, crtežima, planovima, tlocrtima, grafikoni-
ma, fotografijama te kartama.
- 203 MARIJA BUZOV
BRUNO MILIĆ, RAZVOJ GRADA KROZ STOLJEĆA 2, SREDNJI VIJEK, ZAGREB, 1995., str. 424, sa ilustracijama, Glosarij, Bibliografija, Kazalo gradova, naseljenih mjesta i arheoloških lokaliteta, te Popis slika i crteža.
- 204 DUNJA GLOGOVIĆ
EDWARD HERRING, Explaining Change in the Matt-Painted Pottery of Southern Italy. Cultural and social explanations for ceramic development from the 11th to the 4th centuries B.C., BAR International Series 722, 1998 (Oxford), 255 str., 176. slika.
- 207 KORNELIJA MINICHREITER
Kratice

a) Kratice časopisa i zbornika korištene u 13.-14. godištu Priloga Instituta za arheologiju u Zagrebu

b) Abbverson of journals and series cited in this number of the Prilozi of the Institute of Archaeology in Zagreb

c) Abkürzungen der in diesen Band zitierten Zeitschriften und Serien

- AH**
Archaeologia Hungarica (Budapest)
- Alug**
Archaeologia Iugoslavica (Beograd)
- Am. Journal Phys. Anthr.**
American Journal of Physical Anthropology (New York)
- Am. Journal Phys. Anthr.**
American Journal of Physical Anthropology (New York)
- AnaliDubr**
Anali Centra za povijesna istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Dubrovnik)
- AnaliOs**
Anali Zavoda za znanstveni rad u Osijeku, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Osijek)
- ANRW**
Aufstieg und Niedergang der römischen Welt (Berlin/New York)
- ARadRaspr**
Arheološki radovi i rasprave (Zagreb)
- ArhPregl**
Arheološki pregled (Beograd, Ljubljana)
- ASPR**
American School of Prachistoric Research, (Cambridge, Massachusetts)
- AttiAccad.Naz.Lincei**
Atti della Accademia Nazionale dei Lincei (Roma)
- AVes**
Arheološki vestnik, Slovenska akademija znanosti in umetnosti (Ljubljana)
- BAR S**
Bar international Series (Oxford)
- Budapest Régiségei**
Budapest Régiségei, A Budapesti Történeti Múzeum Évkönyve (Budapest)
- BulletinJAZU**
Bulletin odjela VII. za likovne umjetnosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (Zagreb)
- Bull. Scien. Cons. Acad., Yougosl. (A)**
Bulletin Scientifique du Con des Academies des Sciences et Arts de la Yougoslavie (Zagreb)
- BRGK**
Bericht der Römisch-Germanischen Kommission, (Frankfurt a/Main, Berlin)
- CIMRM**
Corpus Inscriptionum et Monumentorum religionis Mithriacae. I, II (Hagg)
- Commun. Arch. Hungariae**
Communicationes Archaeologicae Hungariae
- Current Anthr.**
Current Anthropology (Chicago)
- Dela**
Dela Slovenske akademije znanosti in umetnosti (Ljubljana)
- Diadora**
Diadora, Glasilo Arheološkog muzeja u Zadru (Zadar)
- DissArchGand**
Dissertationes Archaeologicae Gandenses (Brugge)
- DissMonB**
Dissertationes et Monographiae (Beograd)
- EPRO**
Etudes Preliminaries aux Religions Orientales dans l'Empire Romain, a M. J. Vermaseren (Leiden), E. J. Brill
- FontArchHung**
Fontes Archaeologici Hungariae (Budapest)
- Germania**
Anzeiger der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts (Frankfurt a/Main)
- GlasnikSAD**
Glasnik Srpskog arheološkog društva (Beograd)
- GodCenBallsp**
Godišnjak Centra za balkanološka ispitivanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (Sarajevo)
- Godišnjak ZSKH**
Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske (Zagreb)
- GZMS**
Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu (Sarajevo)
- HistZbor**
Historijski zbornik (Zagreb)
- Hommages a M.J.V.**
Hommages a M. J. Vermaseren (Leiden)
- HortArtMed.**
Hortus artium medievalium (Zagreb/Motovun)
- InvArch**
Inventaria Archaeologica, Savez arheoloških društava Jugoslavije (Beograd)

IzdanjaHAD

Izdanja Hrvatskog arheološkog društva (Zagreb)

Journal Anthr. Res.

Journal of Anthropological Research (Albuquerque)

Jarbucher VAR

Jarbucher des Vereins von Altertumsfreunden in Rheinland (Rheinland)

JMS

Journal of mithraic studies, Vol. I, II, no. 1, 2 (Teheran/London)

KatMon

Katalogi in monografije, Narodni muzej Ljubljana (Ljubljana)

LjetJAZU

Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (Zagreb)

Materijali

Materijali Saveza arheoloških društava Jugoslavije (Beograd)

Monographien RGZM

Monographien Römisch-Germanisches Zentralmuseum (Mainz)

MuzVjes

Muzejski vjesnik (Kutina, Varaždin, Bjelovar)

ObavijestiHAD

Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva (Zagreb)

Opusca

Opuscula archaeologica (Zagreb)

Palaeont. Jugosl.

Palaeontologia Jugoslavica (Zagreb)

PAS

Prähistorische Archäologie in Südosteuropa (München, Berlin)

PBF

Prähistorische Bronzefunde (München/Stuttgart)

Peristil

Zbornik radova za historiju umjetnosti i arheologiju (Zagreb)

PJZ

Praistorija jugoslavenskih zemalja (Sarajevo)

Poročilo

Poročilo o raziskovanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji (Ljubljana)

PrilInstArheolZagrebu

Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu (Zagreb)

Prilozi

Prilozi odjela za arheologiju Instituta za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu (Zagreb)

PrilPUDal

Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji (Split)

RadFfZadar

Radovi Filozofskog fakulteta (Zadar)

RadJAZU

Rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (Zagreb)

RadoviIHP

Radovi Instituta za hrvatsku povijest (Zagreb)

Rad.Zav.Znan.RadHAZU

Radovi Zavoda za znanstveni rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (Varaždin)

RazSAZU

Razprave Slovenske akademije znanosti in umetnosti (Ljubljana)

RGF

Römisch-Germanische Forschungen (Frankfurt a/Main)

SenjZbor

Senjski zbornik (Senj)

ShP

Starohrvatska prosvjeta (Zagreb/Split)

Starinar

Institut za arheologiju u Beogradu (Beograd)

VAHD

Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku (Split)

VAMZ

Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu. (Zagreb)

VHAD

Viestnik Hrvatskoga arheologiškoga društva (Zagreb)

VHADns

Vjesnik Hrvatskoga arheološkoga društva, nova serija (Zagreb)

VirZb

Virovitički zbornik (Virovitica)

VjesnikMPK

Vjesnik Muzeja požeške kotline (Požega)

VMiKH

Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske (Zagreb)

ZbornikCetKra

Zbornik Cetinske krajine (Sinj)

ZborMosl

Zbornik Moslavine (Kutina)

Zbornik Hist. Arhiva

Zbornik Historijskog arhiva (Karlovac)

ZborRadBgd

Zbornik radova Vizantološkog instituta (Beograd)

ZborRadFilFak

Zbornik radova Filozofskog fakulteta (Zagreb)

ZborZSSiB

Zbornik radova Znanstvenog sabora Slavonije i Baranje (Osijek)

Naputci autorima

Časopis PRILOZI INSTITUTA ZA ARHEOLOGIJU U ZAGREBU donosi izvorne znanstvene i stručne radove, prikaze, stručne informacije, bibliografije, bibliografske i leksi-kografske članke te povijesne članke na području **arheologije** i srodnih društvenih znanosti.

Kategorizacija članaka

Autor predlaže kategoriju svog članka (izvorni znanstveni rad, stručni rad, prikaz itd.). Konačnu odluku o kategorizaciji članka donosi glavni i odgovorni urednik. Prema zahtjevu Uredništva ili autora ocjenu o kategorizaciji članka Uredništvo može donijeti na prijedlog recenzentata. Znanstvene i stručne članke ocjenjuju najmanje dva recenzenta.

Izvorni znanstveni rad sadrži neobjavljene rezultate izvornih istraživanja.

Stručni radovi sadrže korisne priloge iz arheologije i ne moraju biti vezani uz izvorna istraživanja. To se odnosi i na reprodukciju u svijetu poznatih istraživanja i prilagodbu izvornih istraživanja potrebama hrvatske ili svjetske arheologije.

Prikazi su cjeloviti pregledi nekog područja (knjige, monografije, članka iz nekog drugog časopisa i sl.) ili problema na osnovi već objavljenog materijala, koje je autor prikupio, aktualizirao i raspravio.

Jezik članka

Članak se u načelu objavljuje na hrvatskom jeziku. Po želji autora i u dogovoru s redakcijskim odborom članak se može objaviti na engleskom ili njemačkom jeziku. Uređivački odbor moli sve autore članaka da naslove svojih radova predlože na engleskom jeziku. Bilo bi poželjno da ključne riječi (arheološke pojmove) sam autor predloži na engleskom ili njemačkom jeziku.

Autorski sažetak

Autori znanstvenih i stručnih članaka obvezni su priložiti sažetak, naslove i podnaslove na hrvatskom i engleskom odnosno njemačkom jeziku.

Sažetak valja pazljivo sastaviti tako da ima najviše 200 - 250 riječi (16 - 20 tipkanih redaka) i da se u njemu iznese suština članka, a ne samo podnaslov ili zaključak. Sažetak sadrži osnovne pretpostavke članka, informaciju o metodama rada i osnovne rezultate znanstvenog istraživanja.

Redakcija i lektura

Svi radovi podliježu obradi Uredništva u smislu općih, stručnih i publicističkih norma, kao i posebnih pravila časopisa PRILOZI INSTITUTA ZA ARHEOLOGIJU U ZAGREBU. Procijeni li glavni urednik da postoje veći propusti u sadržaju, načinu prezentiranja ili nedostaci u strukturi, rad će biti uz primjedbe upućen autoru na preinake.

Pismohrana

Radovi autora i prepiska u vezi s njima pohranjuju se u Uredništvu tri godine računajući od dana objavljivanja. Rukopisi i prilozi (crteži, fotografije i sl.) ne vraćaju se autorima osim iznimno vrijednih originalnih radova, fotografija i sl. Pre-

slike, crteže i fotografije poslane telefaksom Uredništvu zbog tehničkih problema u tisku neće prihvatiti. Preporuka je autorima da u slučajevima kada nikako ne mogu Uredništvu ustupiti originalnu fotografiju ili dokument presliku naprave na laserskom kolor fotokopirnom aparatu (koji dobrim dijelom može očuvati polutonove crno bijele fotografije ili nijanse boja).

Oprema rukopisa

Prva je preporuka potencijalnom autoru da u časopisu PRILOZI INSTITUTA ZA ARHEOLOGIJU U ZAGREBU pazljivo pogleda tip priloga kakav i sam želi pripremiti. To je najlakši način da se spoznaju neke specifične publicističke norme časopisa PRILOZI INSTITUTA ZA ARHEOLOGIJU U ZAGREBU, dobije predodžba o grafičkoj opremi članka i slično.

Format rukopisa

Članak se upućuje Uredništvu u dva primjerka (original i kopiju) tipkan s velikim (dvostrukim) proredom, na jednoj strani papira formata A-4 s bjelinom od 20 mm sa svake strane teksta (tzv. kartice). Ispisuje li se članak računalom, disketa se dostavlja uz dva primjerka rukopisa. Možemo preuzeti diskete formatirane na PC kompatibilnom računaru (3,5" diskete kapaciteta 720 Kb i 1,4 MB ili na disketama IOMEGA ZIP 100 MB ukoliko se radi o većoj količini podataka ili profesionalno skeniranim fotografijama visoke rezolucije u TIFF formatu). Bez obzira na tekstprocesor u kojem se piše (Word, WordPerfect i sl.) tekst bi valjalo pospremiti jednom u formatu dokumenta u kojem se piše (*.doc), a drugi put u tzv. Rich Tex Formatu (*.rtf)

Opseg

Rad treba pisati jasno i jezgrovito. Prikazi neka budu do 5 kartica, znanstveni i stručni članci od 15 do najviše 25 kartica. Naslov članka mora biti kratak i informativan, u načelu sastavljen od ključnih riječi.

Citiranje literature

Literaturne izvore treba citirati redosljedom kojim se pojavljuje u tekstu. U tekstu ih valja označiti arapskim brojevima poput ekspanenata. Način citiranja pogledajte u prethodnim brojevima PRILOGA INSTITUTA ZA ARHEOLOGIJU U ZAGREBU i odmah označite što je VERZAL, kurent, *italic* i sl.

Tablice, table i slike

Tablice, table i slike moraju biti razumljive i bez čitanja teksta. Prilažu se na posebnoj stranici s naznakom gdje bi se u kontekstu članka trebale pojaviti. Opisi slika i tablica prilažu se na hrvatskom i engleskom odnosno njemačkom jeziku.

Odgovornost autora

Autor je u potpunosti odgovoran za sadržaj svog članka.

Autori kojima se radovi objave dobivaju besplatno jedan primjerak časopisa PRILOZI INSTITUTA ZA ARHEOLOGIJU U ZAGREBU, a za objavljene izvorne znanstvene radove i 50 posebno uvezanih separata.

Rukopise treba slati na adresu redakcije s naznakom za časopis PRILOZI INSTITUTA ZA ARHEOLOGIJU U ZAGREBU, INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU, 10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 68.

